

Pregledni rad
UDK 331.11—057:3
Primljeno u listopadu 1981.

MOGUĆNOST ZAPOŠLJAVANJA RADNIKA DRUŠTVENIH NAUKA (PSIHOLOGA, SOCIOLOGA, PEDAGOGA I FILOZOFA) U 1981. GODINI

Dubravka Uglješić

USIZ za zapošljavanje, Osijek

Govoriti o nezaposlenosti, toj »rak rani« suvremenog svijeta, vrlo je teško pogotovo kad smo u situaciji, tj. u nemogućnosti da povećamo zaposlenost u današnjim uvjetima ograničenih mogućnosti zapošljavanja uopće, a u skladu s provedbom stabilizacionih mjera i politike.

Ne želim govoriti o problemu nezaposlenosti, njenim vidovima i karakteristikama jer su o tome već govorili moji prethodnici, nego ću se ukratko osvrnuti na zapošljavanje određenih grupa zanimanja kao što su: sociolozi, pedagozi, psiholozi i filozofi. Na temelju dobivenih podataka saznat ćemo kakove su njihove mogućnosti zapošljavanja u 1981. godini na području SR Hrvatske, te koliko ih sada ima nezaposlenih na evidencijama SIZ-ova.

Podaci s kojima raspolažemo dobijeni su na temelju istraživanja GPRK-a (Godišnjih potreba za kadrovima i očekujućim viškovima radnika u 1981. godini).

Od 1969. godine postoji anketa o planiranju potreba za kadrovima. Uistinu, anketa je imala vrlo skromnu praktičnu svrhu jer je trebala biti samo prvi oblik informiranja o godišnjim potrebama za radnom snagom. Trebala je biti jedna vrsta signala za poduzimanje različitih akcija unutar službi za zapošljavanje radi zadovoljavanja tih potreba. Zakonom o zapošljavanju iz 1974. godine regulirana je obaveza planiranja potreba za kadrovima za naredno razdoblje.

Danas podaci iz GPRK-a imaju konkretnu namjenu, nisu više obična statistika nego temeljni dokument za obrazovanje, a isto tako i podloga za izradu srednjoročnog plana kadrova za razdoblje od 1981—1985. godine, kao i za dugoročne planove u zapošljavanju i obrazovanju kadrova.

Anketne odgovore na području SR Hrvatske u 1981. godini dostavilo je 6880 OOUR-a koji zapošljavaju 1017238 radnika, odnosno 70,2% od ukupno zaposlenih.

Prvenstveno nas je zanimalo u kojoj će se mjeri ove godine zapošljavati radnici društvenih nauka (sociolozi, psiholozi, pedagozi i filozofi).

Najveće potrebe iskazane su za diplomiranim pedagozima (86). Od tog broja 81 radnik će se zaposliti na neodređeno vrijeme. Znači, kod te grupe stručnih kadrova, samo 16 nezaposlenih, neće biti problema pri zapošljavanju nego će se čak pojaviti i njihov deficit, odnosno manjak kadrova.

U sličnoj, povoljnijoj situaciji su i psiholozi kojih je bilo samo 12 nezaposlenih na evidenciji, a potrebe su za 55 radnika.

Što se tiče **zapošljavanja sociologa**, oni su u nepovoljnijem položaju u odnosu na pedagoge i psihologe što slijedi i iz podataka. 1. 1. 1981. godine na evidenciji je bilo **27 nezaposlenih, od toga 20 žena**. Gledajući dobnu strukturu, svi su svrstani u kategoriju od 25 do 30 godina, znači u mlade.

U ovoj godini planira se da će se zaposliti na području cijele SR Hrvatske samo **11 diplomiranih sociologa**, a od tog broja 9 na neodređeno radno vrijeme ili stalni radni odnos, a dva na određeno vrijeme. Po granama djelatnosti, sociolozi se uglavnom zapošljavaju u obrazovanju i kulturi te u grani financijske i druge usluge.

U najnepovoljnijoj situaciji su diplomirani filozofi, kojih je 35 nezaposlenih a svega ih treba 8.

Ove četiri grupe stručnjaka, kako slijedi iz podataka u pravilu se zapošljavaju u obrazovanju i kulturi. Iz dosadašnje prakse očigledno je da se sociolozi uglavnom zapošljavaju na poslovima u nastavi osnove marksizma i TIPS-a.

Druga grupa će se zaposliti u raznim društveno-političkim organizacijama i institucijama i u radnim organizacijama, te institutima za društvena istraživanja. Međutim, veće zapošljavanje sociologa trebalo bi očekivati u samoupravnim interesnim zajednicama.

Na osnovi svega što je do sada izneseno, tj. činjeničnog stanja, vjerujem da ćemo kroz diskusiju pokušati dati odgovore na slijedeća pitanja:

1. Što mi kao sociološko društvo možemo poduzeti za veću zaposlenost prvenstveno sociologa;

2. Koliko su obrazovne institucije dovoljno efikasno osposobile upravo tu grupu stručnjaka za savladavanje svih poteškoća u svakodnevnoj praksi tj. osposobile dobrog sociologa-istraživača i dobrog sociologa-nastavnika;

3. Trebalo bi permanentno voditi računa o tome što činiti i koji su to načini i metode da sociologija kao znanost iziđe iz svoje potisnute i podređene uloge u odnosu na druge znanosti i dobije svoje pravo mjesto u našem samoupravnom društvu, a isto tako i sociolozi kao nosioci svih progresivnih htjenja našeg društva.

GODIŠNJE POTREBE ZA RADNICIMA U 1981. GODINI NA PODRUČJU SRH

NAZIV ZANIMANJA	Nezaposleni stanje 1. 1. 81.	POTREBE					RADNO ISKUSTVO			
		Ukupno	Određeno	Neod- ređeno	Novo- otvor.	Ispraž- njen.	Priprav- nici	Do 1 god.	Od 1-5 god.	Više od 5 god.
DIPL. SOCIOLOG	27	11	2	9	7	2	2	—	6	1
DIPL. PSIHOLOG	12	55	3	52	39	13	15	10	22	5
DIPL. PEDAGOG	16	86	5	81	61	20	30	11	32	8
DIPL. FILOZOF	35	8	—	8	4	4	2	—	4	2
MR SOCIOLOG		1	—	1	1	—	—	1	—	—
PSIHOLOG		3	2	1	—	1	—	1	—	—
PEDAGOG		3	1	2	2	—	—	1	—	1